

ערב

כניסה 17:26 יציאה 18:26

פרשת : כי תשא הפרשה: ויפח אהא

המסע למרשת השבוע

עושה פורים

לקבלת העלון - elial@eca.gov.il - או 0506255911

הדפסת / הכנת לכת הליכו הרביע

זכרון עולם בהיכל הי
לאה חכמון בת מרים
ת.נ.צ.ב.ה
יעקב אסטרוק בן זהבה
ת.נ.צ.ב.ה
פחד פ - פרנסות ח - חיים ד - דמיונות

אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק תבונה מסלי נח
מותד לדבר בבית הכנסת
רק עם ה' יתברך

"וראית את אחרי ופני לא יראו" [לג, כג]

ופרשו, שאמר הקדוש ברוך הוא: אתה אינך רואה מה היה קדימה, לפני הגלגול הנוכחי, אלא רק את אחורי - כלומר, את הסוף - הגלגול הזה. והוסיף ה"בן איש חי" וביאר את הפסוק "דימינו אלוקים חסדך בקרב היכלך" (תהלים, מח, י) נראה לנו "אלוקים" - מידת דין מתוחה על הצדיקים, אבל לעתיד לבוא, כשנהיה בקרב היכלו של הקדוש ברוך הוא, שם נראה כמה חסד גדול היה כדבר הזה, וזהו "חסדך בקרב היכלך". האלשי"ך הקדוש הסביר שכאשר אנו רואים שלרשעים טוב בעולם הזה, זה מפני שהקדוש ברוך הוא משלם שכרם בעולם הזה כדי להאבדם מהעולם הבא בבחינת: "ומשלם לשונאיו אל פניו להאבדו" (דברים ז, י) להרמב"ן שהיה גוסס, והרמב"ן נתן בידו מכתב וקמיע. במכתב נכתבו שאלות על הנהגת ה'. כעבור מספר חודשים מפטירתו, נגלה אל רבו ואמר לו: "הגעתי לעולם האמת, ובזכות הקמיע שנתת לי נפתחו בפני כל השערים, אך לגבי השאלות שביקשת שאברר על הנהגת הבורא - השאלות אינן שאלות! למעלה רואים "עולם ברור"! אין שאלות, הכול מובן. (אמונה שלמה)

פורים שמח

שלום

לעילוי נשמת הסבא היקר אליהו שלם בן מזל ואברהם

שבת

לעילוי נשמת כל מי שאין מי שיגידו עליהם קדיש ובכללן ניסים אלבס בן ברטה ומשה חכמון בן רינה

ר' רחמים רובין	יעקב בן להבה	איציק הרוש	זוהרה בת רחל	שלמה בן ניסים	שושנה בת ויקטוריה
ברטה בת מרים	מרים בת ברטה	יצחק אביקאור	שלמה בן שושנה	אברהם בן שושנה	איילה מליאס ז"ל

יִצְחָק הַשֵּׁקֶת

לעגלית הפהן הוא קרא לאדם שישב בקצה של בית הכנסת. לעגלית הלוי קרא למישהו שישב באמצע בית הכנסת. לעמח זאת היו אנשים מכבדים שישבו במזרח, במקום מכבד, ולא קבלו עליות. הגבאי חלק עליות לאנשים נוספים שנקראו פשוטים ולא מכבדים "ועתה אם נא מצאתי חן בעיניך, הודעני נא את דרכך" (שמות לג, יג) שמעון הגיע לעיר זרה ונכנס לבית-הכנסת להתפלל. שמעון לא הפיר את בית-הכנסת הזה, זאת הייתה הפעם הראשונה שהוא התפלל בו. הגיע הזמן של קריאת התורה. שמעון הביט בגבאי שחלק את העליות לתורה, ונראה היה לו שהגבאי הזה בכלל לא יודע לחלק עליות. לא היה כל הגיון בחלקה שהוא ערך! לעגלית הפהן הוא קרא לאדם שישב בקצה של בית הכנסת. לעגלית הלוי קרא למישהו שישב באמצע בית הכנסת. לעמח זאת היו אנשים מכבדים שישבו במזרח, במקום מכבד, ולא קבלו עליות. הגבאי חלק עליות לאנשים נוספים שנקראו פשוטים ולא מכבדים. אחרי החלקה נגש שמעון לגבאי ואמר לו: "איני מבין איך מחלקים בבית-הכנסת שכלכם את העליות. זה נראה ממש בלי סדר והגיון: אנשים חשובים אינם מקבלים עליה, ואנשים פשוטים מקבלים עליה חשובה". צחק הגבאי ואמר: "אתה רק אורח כאן, ומתפלל בבית-הכנסת באופן חד-פעמי. לו היית מתפלל קבוע, היית רואה שיש סדר בחלקת העליות: יש אדם שלא קבל היום עליה, כי לפני שבוע הוא כבר עלה לתורה לרגל שמוחה במשפחה שלנו; מישהו אחר לא עלה היום כי לפני שבועיים עלה לתורה בשל 'אצציט' של קרוב משפחתו. יש סדר והרבה הגיון בחלקה של העליות, אבל רק מי שמכיר ויודע את כל מה שמתרחש בקהלה שלנו מבין את הסבות של סדר החלקה". כך מסביר ה"חפץ חיים" ואומר: אדם חי בעולם הזה ושואל שאלות: למה הוא עני, והעני עשיר? למה יש משפחה שחיה לה בשלחה, ובמשפחה אחרת יש צרות וייסורים? התשובה לאדם הזה היא: "אל תשאל שאלות, כי אתה רק אורח בעולם הזה. מה הן שבועים או שמונים שנה, לעמח הנצח הארך שאין לו סוף?" ועוד יש לענות לאדם ששואל שאלות: "בעולם הזה יש מתקדים ויש ניסיונות. לאדם אחד השם נותן עני ולעני ייסורים; יש אדם שמקבל ניסיון של עשור או של עקלה – הכול בחשוב מדויק, לפי התפקיד ולפי הנשמה המיוחדת של כל אדם. אתה צריך להרגיש כמו אורח שעובר ממקום למקום, ולא מכיר את המנהגים. עליך לסמוך על הקדוש-ברוך-הוא ולדעת שהוא עושה את הכול ביער ובצדק

חכמים דרשו כיוון שמה רבינו כשנכנס לעובי הקורה לכפר על מעשה העגל, אמר לקב"ה, "ועתה, אם תישא חטאתם, ואם אין – מחני נא מספרך אשר כתבת. השם אמר לו, "הרף ממני ואשמידם, ואמחה את שמם מתחת השמים, ואעשה אותך לגוי עצום ורב ממנו". "הקב"ה משתמש במשהו חזק מאוד "ואעשה אותך לגוי עצום ורב". אם נותנים לאדם איזה משהו, יכולים למשוך אותו לאיפה שרוצים. אבל משה רבינו לא נמשך. משה אמר ריבונו של עולם, אני חלק מעם ישראל, אתה רוצה להשאיר אותם? תשאיר גם אותי. אתה רוצה למחות אותם? גם אני בפנים, "מחני נא מספרך". אז לפי הפסוקים שכתוב בתורה, אף על פי, השם כביכול נבהל מהתשובה שאמר לו משה ואמר לו אתה יודע מה משה, סלחתי כדברך, בגלל הדברים שאמרת, אני סולח להם ומשאיר אותם. אבל משה רבינו יצא לו מהפה, פה קדוש כמו של משה רבינו, יצא לו מהפה "מחני נא מספרך"?! אז זה חייב להתקיים! קללת צדיק, מילה לא במקום, אפילו על תנאי – חייבת להתקיים. הנה, בפרשת 'תצווה' נמחק שמו של משה רבינו. כמה צריך האדם מאוד להיזהר בדיבור שלו. הדיבור של אדם הוא קודש.

רבי יעקב קאפיל מליקוב

נפטר בשנת תקכ"ט (א) הגאון רבי יעקב קאפיל ב"ר קלונימוס מליקוב. זקנו של החוזה מלובלין זי"ע. התפרנס בשפע מבית מציגה, והיה שם גלח שונא ישראל שהסית את הגויים שלא יקנו ממנו לפני פסח את החמץ כדי שיהיה מוכרח להפקירו, ועל ידי כך יזכו הם מן ההפקר, וכן היה שלא רצו לקנות ממנו החמץ, והפקיר את בית המציגה ונסע לעירה אחרת לשבת שם בפסח. כשחזר אחר הפסח אמרו לו הגויים שאין זו חכמה לעשות כך כי הוא הניח שומרים שישמרו על החביות, ובאמת היו אלה מלאכי מעלה ששמרו על נכסיו.

"כל אדם המענג את השבת, יינתנו לו כל משאלות ליבו".

נתיבי אור

אוצר אהרן נ'ס'ט י'ן

הגמרא [סוכה מה ע"ב] אומרת שרבי שמעון בר יוחאי אמר "ראיתי בני עליה", כלומר: אנשים שכל הזמן עולים ומשתפרים, "והם מועטים". אם יש מאה בכל העולם, אני ובני מהם, אם יש עשר – אני ובני מהם, ואם בכל העולם יש רק שנים – אני ובני הם. "ולכאורה תמוזה, האם אנו בביטוי זה שמץ של חוסר ענווה? איך אדם צדיק כרבי שמעון בר יוחאי מדבר כך? אלא שאמר רבי שמעון: עם ישראל זקוקים לאנשים שישגו עליהם, אולם יתכן שאין אנשים כאלו, לכן – הבה ונהיה אנחנו אותם שנים, הבה ניקח אנחנו אחריות על כל הדור ונהיה קורבן על כלל ישראל! ניקח עלינו ועל צווארנו את אותה אחריות ונעשה על ידי מעשינו שמחה כה גדולה לבורא העולם, עד שהוא לא יכעס אף פעם על אף בריה. ואומנם כך עשו, שהרי כאשר הקב"ה כועס על העולם הוא מראה את הקשת בענן, ובשנים שבהם היה חי רשב"י לא נראתה קשת בעולם במשך ימי חייו, לסמן שבכול אותן שנים לא כעס הקב"ה על עם ישראל. ושתדל כולנו לראות, להרגיש ולשמוע את הזולת, לקרב אותו ככל האפשר. נקבל על עצמנו אחריות – על עצמנו קודם כול, על משפחתנו ולאחר מכן על עם ישראל ועל כל העולם כולו.

זיזוק לאליה

על נס שלא חורג ממנהג העולם, חובה על האדם להודות לה' יתברך על כל הטובות אשר גמלנו, ובחודש אלול שנת התשס"ו (2006), חלה מאד מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל, והוצרך שיעשו לו צינתור קשה מאד, ובכל תפוצות ישראל העתירו אז בתפלה לרפואתו, וכל תלמידיו היו חרדים ממצבו ומתפללים יומם ולילה לרחמי ה'. עד שנעשו נסי נסים, וחזר מרן זצ"ל לאיתנו לגמרי, וכך מתאר זאת מרן זצ"ל בעצמו: אודה ה' מאד בפי ובתוך רבים אהללנו, אהללה שם אלוקים בשיר ואגדלנו בתורה, מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי. בחודש אלול תשס"ו הוצרכתי לעבור צינתור קשה, וגם לאחר מכן נהייתי וחליתי כמעט בכל חודש תשרי תשס"ז, יסור יסרני יה ולמוות לא נתנני, ובחסדי ה' יתברך חזרתי מעט לבריאותי, כי ברבים היו עמדי, ובזכות תפלת הרבים שאינה חוזרת ריקם, זכיתי לרחמי ה' יתברך, ולאט לאט אני שב בעזרת ה' יתברך לאיתני. ובפי תפלתו של רבי ישראל נג' ארה, "הדור נאָה זיו העולם, נפשי חולת אהבתך, אָנא אַל נאָ רפא נאָ לה בהראותָה נעם זיווה, אַז תתחזק ותתרפא והייתה לה שמחת עולם", וזכיתי ה' יתברך לכתוב בעניין ברכת ההודאה בכל חודש תשרי תשס"ז, הפעם אודה את ה'. (חזון עובדיה ברכות עמוד שלח).

כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם

הרבי מלובביץ

חב"ד כל הלב לכל אחד

רבי מנחם מנדל שניאורסון

פרשת תישא נקראת פעמים רבות בסמוך לימי הפורים, ויש קשר בינה ובין סיפור פורים. הגמרא (מגילה יב,א) אומרת כי הסיבה לגזירת אחשוורוש הייתה – "מפני שהשתחוו לצלם". גם טענת המן "ישנו עם אחד" רומזת לכך. המן טען שבני ישראל פגמו באמונה באחדות ה'. אם כן, כיצד ניצלו? זו שאלת הגמרא: "וכי משוא פנים יש בדבר?". משיבה הגמרא: "הם לא עשו אלא לפנים (העמידו פנים, מתוך חשש); אף הקב"ה לא עשה עמהן אלא לפנים". בעניין זה יש הבדל בין משפט למטה לבין דין למעלה. בית דין של מטה פוסק על-פי מראה עיניו, ואינו בוחן את כוונות הלב. ואולם הקב"ה, ש"יראה ללבב", יודע את הכוונה הפנימית של המעשה. לכן הציל הקב"ה את בני ישראל מגזירת המן, ביודעו שלא התכוונו באמת לעבוד עבודה זרה.

דבר דומה מצוי בחטא העגל. יש כאן שאלה גדולה: הלוא זה עתה קיבלו בני ישראל מיד משה את התורה, "שנמסרה לו במתנה ככלה לחתן" (כפירוש רש"י), ואיך ייתכן שמיד ירדו לשפל נורא כל-כך של חטא עבודה זרה? מסבירים המפרשים, שבנצטו בני ישראל לא רצו לעבוד עבודה זרה, ולא חשבו להמיר את ה' בפסל. הם רק ביקשו תחליף למשה רבנו, שעלה להר ולא חזר. זה מה שאמרו: "כי זה משה האיש... לא ידענו מה היה לו". ואם כן, לפנינו אותו עניין: כשבוחנים את המעשה עצמו, יש כאן עבודה זרה; אבל אם מביטים על הכוונה הפנימית, בני ישראל רק חיפשו מנהיג במקום משה. חז"ל אומרים (מגילה יג,ב) שבסיפור פורים הקב"ה הקדים רפואה למכה – הסיפור על מרדכי שעשע את שיחתם של בגתן ותרש, וכך היה יכול להציל את אחשוורוש מהתנקשות. גם בפרשת תישא הוקדמה רפואה למכה. לפני הסיפור על חטא העגל התורה אומרת: "ואתה קח לך בָּשָׂמִים לֶאֱשֶׁ, קֹר דְּרוֹר חֲמֶשֶׁ-מָּאוֹת", ויש כאן רמז למרדכי ("מרדכי מן התורה מגיין? דכתיב 'מר דרוור' ומתרגמין מירא דכיא", חולין קלט,ב), המייצג את האמונה המוחלטת בקב"ה – "לא יכרע ולא ישתחוה". - התנהגותו זו של מרדכי ביטאה את אמונתו האמיתית של כל יהודי, ולכן ביקש המן לפגוע בעם ישראל כולו, "כי הגידו לו את עם מרדכי". הוא הבין שכל יהודי, בעצם מהותו, יש בו עניין זה, ש"לא יכרע ולא ישתחוה", מפני שמאירה בו נקודת היהדות. נמצא שהקדמת עניין "מר דרוור" ("מירא דכיא", הרמז למרדכי) היא בבחינת רפואה למכה לחטא העגל, כי עניינו של מרדכי מוכיח שכל עניין החטא אינו אלא "לפנים", ואילו האמת הפנימית של כל יהודי היא, שהוא קשור עם הקב"ה קשר לא-יינתק, בהיותו חלק מ"עם מרדכי".

מחמנים לשיעור תורה מרתק קבוע כל שני ורביעי מיד אחרי ערבית עם הרב יהודה בר שלום שליט"א

הדפסת, הפצת, זכית בזיכוי הרבים

מסע אל מנחת

הגאון הרב מרדכי אליהו זצ"ל

קדושת שולחן השבת

"וְאַתָּה דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אַךְ אֶת שַׁבָּתְחִי תִשְׁמְרוּ" (לא, יג) ואתה, אף על פי שהפקדתיך לצוותם על מלאכת המשכן, אל יקל בעיניך לדחות את השבת מפני אותה מלאכה" (רש"י) יש לבאר מדוע היה חשש שישראל יחשבו שהשבת תידחה מפני מלאכת המשכן? והתשובה היא שהמשכן נועד להיות כלי להשראת שכינתו של הקב"ה בארץ, וכן בא לכפר על מעשה העגל. ולכן היו יכולים ישראל לחשוב, כי אם הקרבנות שהם לכפרה ולהשראת שכינה קרבים ביום השבת, אם כך גם בניית המשכן תותר בשבת. זאת ועוד שהרי דרכו של אדם שכאשר הוא להוט אחר דבר מסוים, הוא רודף ועושה הכל כדי להשיג את מטרתו, ובהליכתו אינו מתחשב במה שעומד בדרכו, כך שהוא יכול גם לשבור כלים, ואולי אף לבזות בני אדם בחפצו להשיג את המטרה שקבע לעצמו. והראיה שגם בהלכה (שו"ע חו"מ שנת, ח) נפסק שמי שהזיק בריצתו בערב שבת פטור בהיותו טרוד במטרה של מצווה. וכן בעניינינו, לעם ישראל הייתה התלהבות כה נפלאה במלאכת המשכן, עד שבתוך שישים וחמשה ימים הקימו משכן מפואר, אשר מצד אחד היה נייד כשצריך, באופן שיכלו להרכיבו ולפרקו בקלות, ומאידך כשהיה עומד במקום הרי הוא יציב וחזק. רק ברצון ה' עוכבה העמדת המשכן מכ"ה בכסלו עד ראש חודש ניסן. אך העבודה נעשתה באופן זריז ונפלא וכלשון רש"י: "רדופין וזריזין בוריות המלאכה", ואולי יעלה מי שהוא בדעתו שמצווה לחלל שבת ולכן אמר הקב"ה "לא ידחה שבתו" אך לסמיכות זו של שבת ומשכן יש משמעות נוספת לדורות ולא רק בזמן הקמת המשכן, אלא גם ובעיקר בזמן שאין לנו לא משכן ולא מקדש אשר חרבו בעוונותינו. הנה חז"ל אומרים במסכת ביצה (מז). כי בשבת יש לאדם נשמה יתירה, ובמוצאי שבת היא מסתלקת ממנו. מטרת הנשמה היתירה היא שהאדם יתקדש בקדושה נוספת, תוספת זו משפיעה אף על הטעם של מאכלי השבת "תבלין יש לנו ושבת שמו" (בראשית רבה פרשה יד, ד).

חטא העגל לאחר פורים - וירא משה את העם כי פרוע הוא - כי פרעה אהרון לשימצה בקמיהם "מבאר הנצי"ב מוולוג'ין:

בני ישראל ראו שמשה לא אוכל 40 יום הבינו שהוא הפך למלאך. משה לא כיזב בהם מעולם ואם הוא אמר 40 יום (למרות שטענו בחשבון) כנראה שהוא מת ועם השמן שהפריח מיטתו באוויר זה חיזק את ההנחה שכך קרה כנראה... ולכן אמרו להם ערב רב מחר אין מן שהיה בזכותו של משה... ואולי גם יעלמו העננים והבאר שבזכות מרים מה יעשו עם הילדים?! הם זרו בעם פחד של מוות... אם כך הם פני הדברים הרי שאין להאשים אדם בלחץ... אדם שרואה בניין בוער הוא קופץ למטה ומת.. לא אומרים עליו איזה טיפש מה הוא חשב לחיות...?! אלא כולם מבינים שאדם מבוהל לא חושב מה הוא עושה...

"באהבת ישראל נביא את הגדול"

פורים - כיפורים

פורים - כיפורים כלומר פורים גדול יותר מיום כיפור, שהרי קטן נתלה בגדול. בפורים נאמר "כל הפושט יד, נותנים לו!". זהו דרגה גבוהה יותר מיום הכיפורים שבו משוועים ומעתיירים ולא תמיד נענים. לכן, אומר החידושי הרי"ם, ציוו חכמים להשתכר וסיחו דעתם מן ההזדמנות פז להיענות בכל ענין, פן ישאלו שלא כהוגן ויבקשו יותר מדי. לאחר קריאת המגילה נכנסו בחורים לשלוח מנות בביתו של הגר"א גנחובסקי זצ"ל, הוא רצה לשמחם והניח לפניהם חידה פשטנית: יש לפניכם שני בעלי קריאה, היודעים היטב לקרוא את המגילה בדקדוקיה, את אחד מהם צריך לשלוח לקרוא בירושלים ואת השני בבני ברק, אחד מהם בעל קורא איטי והשני מהיר קצת. נשאלת השאלה את מי מהם יש לשלוח לקרוא בירושלים ואת מי בבני ברק, את האיטי או את המהיר... הם לא ידעו להשיב, והוא השיב, כדרכו: לכאורה את האיטי לשלוח לירושלים ואת המהיר לבני ברק, כי בבני ברק בליל פורים שהקהל עדיין בתענית עדיף המהיר על פני האיטי... לא להכביד על התענית

סיפור לשבת

מתוך [חולת הלב]
הרב אריאל
א"ש

כל מעשיך לשם שמים "ביום המיועד נמלא בית הכנסת מפה לפה. אחרי שנים לא מעטות בהן לא הסכים אף מועמד ליטול סיכון שיתבזה ברבים מול כל אנשי העיר "בקראקא, לפני כ-140 שנה, ישבו תלמידי חכמים גאוני עולם, באותה העת לא הסכימו תלמידי החכמים, שישב בקראקא רב, גדול ככל שיהיה, אשר יהיה שווה להם בחכמתו. רק רב אשר יהיה גדול מכל בני העיר כולם, ולא תהיה קושיה או פסק הלכה אשר לא יצליח להתמודד עימם בכבוד – הוא ישב על כיסא הרבנות בעירם. כעת מתמנה לתפקיד רם זה, רבי שמעון סופר (יום פטירתו טו אדר) בנו של ה"חתם סופר". בהגיע מרכבתו של הרב החדש לשערי העיר נעמד ראש הקהל ביראת כבוד וחיכה שהרב יפנה אליו. לאחר ברכות שלום הדדיות שאל ראש הקהל את הרב: "האם כבודו קיבל את הטלגרמה הדחופה ששלחתי אליו?" רבי שמעון הנהן בראשו אך מיד שלף מכיסו את הטלגרמה. "קיבלתיה והנחתיה בכיסי. עדיין לא קראתיה. בטלגרמה היה כתוב: "הרב החדש מתבקש שלא לבוא לקראקא. על החתום: ראש הקהל. "למראה עיניו השואלות של רבי שמעון, הסביר ראש הקהל: "חוששני שתלמידי החכמים שבעיר יקשו עליך קושיות שלא תהיינה לך תשובות עבורן. דרשתך הראשונה תהפך למאורע מבין, וייתכן שאף יתחיל לחץ מן הציבור להורידך ממשרת הרב שאינך מתאים לה. "רבי שמעון חיך בסלחנות. "המשיכו את כל ההכנות כמתוכנן. עם הדרשה אני כבר אסתדר. "ביום המיועד נמלא בית הכנסת מפה לפה. אחרי שנים לא מעטות בהן לא הסכים אף מועמד ליטול סיכון שיתבזה ברבים מול כל אנשי העיר, כאשר תלמידי החכמים יקיפוהו בחבילות של קושיות שאין לו עליהן תשובה, מוכן בנו של ה"חתם סופר" לדרוש ללא מורא ברבים. טרם שהחל רבי שמעון בדרשתו בהלכה, נענה ואמר: "ברצוני לספר לכם סיפור שאירע עמי". תלמידי החכמים שהיו מוכנים כבר להתקפה, הסוו גיחוך. 'הוא מפחד משאלות בהלכה או הוא מספר סיפורים? אנחנו כבר נראה לו מי הם תלמידי החכמים... 'ורבי שמעון סיפר: "נער כבר מצוה הייתי וישבתי ללמוד עם אבי הקדוש "החתם סופר". בתוך הלימוד הגיע יהודי מתושבי העיר וסיפר לאבא שהקצב המקומי מוכר בהמה שהיא טרפה, ואינו מוכן לציית להוראות השוחטים שהבהמה פסולה ואסורה באכילה ליהודים. כל מי שעומד ומזהיר את הקונים שהבהמה טרפה – הקצב מוכן להכותו עם הסכין בו הוא משסף את חלקי הבשר... אבא עצר מלימודו – המשיך רבי שמעון סופר – "ושלח אותי אל הקצב. 'אמור לו שאם לא יחדול ממעשיו – אצטרך להענישו באופן חמור ביותר'. רעדתי מפחד. אבא חש בזאת ואמר לי תיכף 'אלמד אותך שם קדוש לכוון בו, אם יצא אליך הקצב עם הסכין וינסה לרצוח אותך נפש – תכוון בשם זה ותינצל מיד... 'וצאתי לכיוונו של הקצב, כשאך ראה אותי מרחוק הבין שאני בא לנוף בו. רץ לכיווני ורצה להכותני בסכין שבידו. כיוונתי מיד את השם שאמר לי אבי ובתוך רגע נפל הקצב ללא רוח חיים"..." "מורי ורבותי", הרעים רבי שמעון סופר בקולו, "אם רצונכם לשאת ולתת בהלכה לשם שמים – הריני מוכן ומוזמן. אך דעו לכם ששם קדוש זה שמסר לי אבי עודנו חקוק בזכרוני, ומי אשר יקשה לשם קנטור או גאווה – יישא בתוצאות מעשיו..." "דממה עזה שררה בחלל, ואז פתח רבי שמעון את דרשתו הנפלאה כרבה של קראקא.

בסדר "ועמך כלם צדיקים". רק שצריכין ליה התחזקות גדול מאד בכל אשר יעבר עליך

מר"ן

תרפ"א - תשע"ד 1920-2013

בדורו של

משל לאיש אחד נכבד ועשיר, שלפתע פתאום אשתו לקתה בהתקף לב ונפטרה. והוא נשאר לבדו. אחרי שנה, אמר לעצמו, "לא טוב היות האדם לבדו", קרא לשדכן אחד וביקש ממנו למצוא עבורו אשה טובה. אחרי כמה ימים בא לפניו השדכן ואמר, ראה, אני הייתי בתחנה מרכזית, ונכנסתי שם לאיוז מסעדה לאכול. והנה אני רואה, שאת המקום מנהלת אשה אחת. הסתכלתי בה וראיתייה שהיא אשה צנועה וחכמה, פקחית ובבונה, חשבת בלבי שהיא מתאימה לך! אולי תלך בעצמך למסעדה ותראה אותה. הסכים העשיר והלך לאותה מסעדה, ישב לאכול וראה איך שהאשה מתנהגת בצניעות וטהרה וביראת שמים. מצאה חן בעיניו. שב אל השדכן וביקש ממנו לסדר את ענין השדוך. הלך השדכן ודבר עם האשה, אמר לה ראי, פלוגי מעוניין לפגוש אותך לשם נישואין, מה דעתך? השיבה לו האשה, כי השדוך מוצא חן בעיניה, אולם היא בעלת חובות כבדים, מפני שהיא השקיעה הרבה במסעדה שלה, וכעת עליה לפרוע את החובות, והיא סבורה שבתוך ששה חודשים יעלה הדבר בידה. לכן היא מבקשת, שימתין לה האיש ששה חודשים, ואחר כך יוכלו להתחתן. בא השדכן לפני העשיר, ואמר לו את כל דברי האשה, שעלי להמתין לה ששה חודשים. אמר העשיר, בסדר, נמתין ששה חודשים! אחרי יומיים, התחרט, קרא לשדכן ואמר לו, מה הבעיה? יש לה חובות? אני אשלם את כל החובות! הלך השדכן לאשה ואמר לה את דברי העשיר, אמרה האשה, בסדר, הנה פנקס החובות. הלך השדכן והציג את הפנקס בפני העשיר, ומיד הודיע העשיר, הנני מסכים מיד לאחר שנפגש ונחליט להתחתן, שאשלם את כל החובות. עברו הימים, וכבר קבעו האיש והאשה ללכת למשרד המועצה הדתית בירושלים כדי להרשם לנישואין. קודם לכן הגיע העשיר למסעדה של האשה, אולם כדי שלא ילכו רעבים, אמרו ביניהם שאולי יאכלו משה. ניגשה האשה והחלה מוכינה עיסה כדי לטגן לביבות טעימות. והעשיר יושב וממתין, עד שכבר קצרה רוחו, כי פחד שמא משרדי המועצה הדתית יסגרו, ואז ידחו הנישואין בעוד יום. לכן אמר לאשה, עובי, בואי נלך כבר, לא צריך לאכול! הסכימה האשה, אולם לקחה שקית אחת, ושמה בתוכה את הליבות שעדיין לא טוגנו. שאל אותה העשיר, לשם מה את צריכה את הליבות הללו? אמרה לו, אני רוצה! לקחה אותן איתה והלכו יחד למשרד מועצה הדתית. כאשר הגיעו, ראו מודעה, שהיום יש שבתה במועצה, ולכן אין קבלת קהל! הכה האיש על ראשו, או או או! איזה מזל! אך לא שקט על שמרו, הלך למשרדו של הרב הראשי, ואמר לו, ראה אדוני הרב, אנחנו אנשים יראי שמים, וכעת אי אפשר להרשם לנישואין, ועוד, שעל פי החוק אי אפשר לקבוע את מועד הנישואין לפחות מחודש מוזמן הרישום. לכן אבקשך, שתכתוב עבורי מכתב לפקיד, שירשם אותי לנישואין מיד מחר בבוקר, וירשום אותי באופן שמועד החופה יהיה בעוד שבוע ימים בלבד! הסכים הרב, וכתב מכתב עבור הפקיד. למחרת הגיע העשיר אל הפקיד, ונקבע זמן הנישואין בתוך שבוע אחד. והעשיר שמח שמחה גדולה. אמרה האשה לעשיר, ראה, בתוך שבוע תהיה חתונה? איך אבוא עם בגדים כאלה? עלי לקנות בגדים לחתונה ולימי המשטה! אמר לה העשיר, אין בעיה! יש בתל אביב "כלבו שלום", ושם יש את כל הבגדים שתרצה, נלך יחד ואני אשלם הכל! הלכו לכלבו שלום, מצאה האשה בגדים שמצאו חן בעיניה, נכנסה לחדר המדידה ומדדה את הבגדים החדשים, ואת בגדיה הישנים הניחה על כסא. בא העשיר ולקח את הבגדים הישנים והכניסם בתוך התיק שלו, אמרה לו האשה, מדוע אתה לוקח את הבגדים? אמר לה, מה אכפת לך? הבגדים הללו אינם לפי כבודך! את צריכה בגדים יפים וחדשים ולא בלוי סחבות! הסכימה האשה. את החתונה חגגו בשמחה ובפאר, באו הרבנים הראשיים, ועוד מכובדים, והכל עבר לחיים טובים ולשלום. אולם באמצע ימי המשטה, פרץ ריב בין העשיר לאשתו החדשה, הוא צועק מצד אחד, והיא צועקת מן הצד השני. רץ העשיר ולקח את התיק שלו, פתח והוציא ממנו את בגדיה של האשה, אמר לה, תראי! איך את מדברת אלי! וכשהוא מחזיק את בגדיה הישנים הוסיף בצעקות, סמרטוטים לבשת! ואני עשית ממך מלכה! וככה את מדברת אלי! רצה האשה אף היא לצד השני והחזיקה בידה את השקית עם הליבות שלא טוגנו כדראוי, אמרה לו, תראה אתה! איך אני אחרי מי? אפילו לאכול את זה לא היה לך זמן! אני רציתי אותך ואני רצתה אותי? מה אתה צועק? מיד נרגע הבעל, הבין כי הרחיק לכת בדבריו, והשלים לתמיד עם כלתו החדשה. זהו המשל. והנמשל, הקדוש ברוך הוא כעס על ישראל, בא לפניו משה רבינו ואמר לו, אתה אמרת "ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה", ולבסוף עם ישראל לא עבדו אלא שמונים ושש שנה! והקדוש ברוך שניה את החשבון וחישב את הארבע מאות שנה באופן אחר לגמרי, ובא לפרעה ואמר לו, שלח את עמי ויעבדני, ופרעה לא הסכים, שהרי עם ישראל צריכים להיות עבדים ארבע מאות שנה! ואתה ריבונם של עולם, נתת לפרעה מכה ועוד מכה ועוד מכה, "בכח גדול וביד חזקה", והוצאת את עמך ממצרים. כעת אמר משה לה, מי רץ אחרי מי? אתה מהרת לגאול את ישראל, ואם לא נכון לכנסו עליהם. משה רבינו "רעיא מהמנא", רועה נאמן, ודבריו עשו פרי. השיב לו ה', "סלחתי כדברך". שבת שלום ומבורך!

שומע תפילה

תשפ"ה

מרחבות אש

מחמאת חרבות ברזל

העלון לעילוי נשמת הגבאי ר' יוסף חיים ענתבי ז"ל בן מרסל ודוד ע"ה ת. נ. צ. ב. ה

לעילוי נשמת כל הנפלים על קידוש ה' ת. נ. צ. ב. ה

לחזרת החטופים בעזרת ה' במהרה 2024 למנינם

זה יתנו כל העבר על הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה ליהוה [פרשת כי תישא ל. יג'] יש שני סוגי נתינה, יש סתם נתינה הנובעת מכל מיני חישובים ושקולים אישיים, אך יש נתינה מעבר לגבולות הטבעיים של האדם, שהיא נתינה נטו לשמה, מכל הלב. כשאדם עושה מצוה מכל הלב לשם שמים, הרי שהדבר הגשמי שבו נעשית המצווה מתעלה ומתקדש ונהיה רוחני. כך גם במחצית השקל, אף על פי שהיא גשמית, אך אם נותנים אותה מכל הלב, הרי שנהפכת מטבע זו להיות 'מטבע של אש'! **מסופר** על חבורת אנשים שישבו בבית הכנסת ולמדו. והנה, נכנס למקום גבאי צדקה. הלה נפנף בידיו ובקש את רשות הדיבור. "המדובר, בבחורה יתומה ודלת אמצעים, אשר אין ידם משגת כדי קניית שום צרכים מינימליים" ומבקש מהצבור תרומה לטובת: 'הכנסת כלה'.. ישראל קדושים הם, נתבעים ונותנים. הושיטו ידיהם לארנקיהם ושלפו כל אחד שטר הגון לצדקה. הראשון הגיש שטר של חמישים שקלים. אף שכנו הוציא שטר וכן השלישי. ואז קם הקולני שבחבורה וניסה לקרר את ההתלהבות שבערה בצבור. "רגע! רגע!!" אמר בנימת תגר. "אני כבר מכיר את הסיפורים הללו. מבטיחים שיקנו לכלה את צרכיה המינימליים ביותר. ולבסוף, קונים לה בלי שום בושה דירה! מקרר חשמלי! מכונת כביסה! הכול חדש. "לא!" החרה ואמר. "לא זו מצוות צדקה. חבל שניתן כסף לכל הצדקות הללו שהגבאים מתרימים עבורם..." "איך עושים מכמה שקלים דירת פאר מאובזרת? הם הושלך בצבור. הביטו זה בזה בהפתעה. החזירו ידיהם לאחר, ואף הרצון והתלהבות לתרום לא נותרו. הרב מגיד השיעור שמע את הדברים. חיכך בדעתו ולבסוף אומר בנימה לימודית: "נניח שאתה צודק! נניח שהם קונים לאותה כלה רהיטים ומכשירי חשמל. ואף מחתנים אותה כראוי ונותנים לה מעט כסף בשביל דירה. שואל אני אותך, כמה אתה משלם בשביל זה "??הוא המשיך בדברים כדורבנות: "בשביל צרכים דחוקים ומינימליים בכוונתך לתרום עשרה - עשרים שקלים. לא יותר מזה. ובשביל שתזכה הכלה למוצרים חדשים ולהרחבת הדעת כדברייך, כמה תשלם יותר? כמה אתה נדרש להוסיף "??השקט ניסר בחלל. שתיקה כהודיה. כלומר, בשני המקרים אינך נתבע להוסיף מאומה! נו, מה אכפת לך שבסכום הפעוט שאתה נותן לצרכי כלה, היא תזכה שיהיה לה אבזור מכובד ולא עניות? ראה איזה פלא. אתה בעשרה או בעשרים שקל, נעשה שותף למצווה כל כך מרוממת של הכנסת כלה כדבעי!!" תראה איזה גבאי צדקה מוכשר הוא. מהסכום הקטן שלך, בונה כללה יתומה אבזור מפואר!! לא תגיד לו תודה ??עכשיו חייכו כולם. ומיהרו להוציא שוב את ארנקיהם. מעתה יובן מה שהתקשה משה רבנו, וכי בכוחו של מטבע גשמי לכפר על נפש שהיא רוחנית? אלא העניין על פי שאמרנו, הראה לו הקדוש ברוך הוא מטבע של 'אש', ואמר לו "זה יתנו!" מטבע של אש, היינו כשיעשו את המצווה בחום ובהתלהבות, מתוך אהבה גרידא לבוורא עולם, או אז המטבע הגשמיית תתעלה ותתקדש עד שיהא בכוחה להגיע עד כיסא הכבוד, מטבע כזו ודאי שיש בה את הכוח לכפר על נפשתיכם. מאת: הרב דוד הכהן - גן יבנה.

לקבלת העלון - elial@eca.gov.il - או 0506255911

הכר את החבר

מתוך עלון "שלום לעם"

תלמוד תורה

עיקר ביאת האדם לעולם כדי לעסוק בתורה – זה כל האדם ועיקר ביאתו לעולם, כדי שימרח להבין דברי תורה על אמיתתם ולחדש דבר מתוך דבר, וכמו שכתבו רבותינו ז"ל [ברכות ח.]. אין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו אלא ד' אמות של הלכה.

יש קונה עולמו בשבת אחת

סיפר לנו אחד הפעילים במדרשות של "שלום לעם" בצפון הארץ:

באחד הימים נחת אצלנו בסניף בחור גבוה וחסון, בעל מראה מרשים והבעת ביטחון עצמי. הוא הצטרף ללומדים ואמר שהוא מעוניין להעמיק את הידע שלו ביהדות. מאוחר יותר התברר שהוא שייך למערך אבטחת אישים בכירים במדינה.

הוא הגיע בעקביות שבוע אחר שבוע, ואפילו כשאחרים לא הגיעו, הוא המשיך להגיע בהתמדה. לאחר תקופה פרסמו באחת הישיבות בירושלים על שבת אירוח מיוחדת תחת השם "יש קונה עולמו בשבת אחת". כמה חברים מהמדרשה תכננו להצטרף, אך הבחור היסס; זה לא באמת קסם לו, והוא גם לא ראה את עצמו מצטרף לישיבה. אך בכל זאת, הוא החליט שהוא נוסע לשבת בירושלים וצירף אליו גם את אחיו הצעיר.

כיום שני האחים הם מעמודי התווך של אותה ישיבה ירושלמית, ואם תשאלו אותם מה הביא אותם עד הלום, הם בוודאי יגידו לכם: "יש קונה עולמו בשבת אחת."

כבר מגיעים

מספרים על אחד הצדיקים שיצא פעם יחד עם תלמידו לנסיעה ארוכה. התלמיד ניצל את ההזדמנות לשאול את רבו שאלה שהציקה לו זמן רב: למה הצדיק מדבר כל כך הרבה על הגאולה ואומר שהגאולה כבר ממש קרובה, והרי חכמינו דיברו בגנותם של מחשבי קיצים שעוסקים בחישוב זמן הגאולה? הצדיק לא ענה לו וכאילו התעלם מהשאלה. ובמקום זאת הוא הוציא את ראשו מבדל לחלון ופנה אל העגלון ושאל: "תגיד לי בבקשה, מתי אנחנו מגיעים? העיר כבר קרובה?" העגלון התרגז עליו ושאל: "למה שאלת את שאלות כאלו. אחרי כשעה מוציא הצדיק שוב את ראשו וחוזר על השאלה, והעגלון מחזיר שאלה: "ביקשתי ממך שלא תעז לשאול שאלות כאלו! כעבור שעות ארוכות שוב שואל הצדיק את העגלון: "מתי מגיעים? העיר כבר קרובה?" "הפעם, למרבה ההפתעה, העגלון לא משתק אותי, אלא מצביע על ההר הקרוב ואומר: "הנה העיר. כבר מגיעים."

"למה בפעמים הקודמות ששאלתי, כעסת עליי?" שאל הצדיק. הסביר העגלון: "כשהיינו רחוקים לא רצינו שתחייאש שהדרך עוד ארוכה כל כך, ולכן הזהרתי אותך שלא תשאל שאלות כאלו. אבל עכשיו אנחנו כבר ממש קרובים."

"וזה גם התשובה לשאלתך", אמר הצדיק לתלמידו, "כל עוד הגאולה הייתה רחוקה, ביקשנו מאיתנו חכמינו שנשתוק, שלא נעסוק בחשבונות גאולה, כדי שלא נתייאש מאורך הגלות. אבל כעת, כשהגאולה כבר ממש קרובה, זה משהו אחר... לא צריך להיות נביא או בעל רוח הקודש בשביל להבין שהגאולה ממש קרובה. כולם יודעים שהכי הכי חשוב לפני עלות השחר. החושך הכי גדול מבשר על בוא האור. הימים הם ימי בין המצרים, והמצאות של עם ישראל מאוד לא פשוטה בתקופה זו. אנחנו בצרה ובמצר מכל כך הרבה חזיתות, מבחוץ וגם מתוכנו פנימה. אפשר להיכנס לפחדים וחרדות, זה לגמרי הגיוני וטבעי. אבל לעם ישראל יש כוח שיותר גדול מכל אלו – תקווה. המילה תקווה היא מלשון קו, שזה אומר למתוח קו לעתיד טוב יותר, להשקיע את הפחדים ולשאוב משם כוח ועוצמה גדולה. העתיד הטוב מובטח לנו בדברי התורה והנביאים. וכל מה שאנחנו צריכים זה להחזיק חזק באמונה ולהכין את עצמנו כבר עכשיו בהווה, לחיות במצב עתידי של גאולה. להרבות אהבת חיים תחת שונאת חיים ולהוסיף בפעולות של חסד, חמלה ואחדות בכל תחום. אוטוטו גאולה. כבר מגיעים."

יאל תאמר נער אנכי. לך בבחך זה והושעת את ישראל.

איש מבוגר רואה ילד אוכל שוקולד. האיש: "אל תאכל שוקולד, זה לא בריא." הילד: "סבתא שלי חיה עד גיל 108." האיש: "כי היא אכלה שוקולד"? הילד: "כי היא התעסקה בעניינים שלה"

בפרשה מתוארים עניינים שונים הקשורים במשכן: תרומה של מחצית השקל שעל כל אחד מישראל להרים, בניית כיור רחצה לכוהנים, השקן למשיחת כלי המשכן, ואזהרה על שמירת השבת. בינתיים, מחכים בני ישראל למשה שעלה להר סיני, ונוכחים לדעת שהוא לא שב. הם מבקשים מאהרון לבנות להם עֵגֶל זהב. ה' מספר למשה על החטא של ישראל, ומאיים להשמידם. משה מתחנן לפני ה' על ישראל, יורד אל בני ישראל ושובר את הלוחות. אחר כך משמיד משה את עגל הזהב, ומצווה להרוג את עובדי העגל. ה' מקשיב לבקשת משה וסולח לישראל. משה עולה שוב אל ההר, וכותב שם את הלוחות החדשים. כשירד משה מהר סיני קורן עור פניו, ובני ישראל פוחדים לדבר אתו בשל כך. כדי להרגיעם שם משה קסוזה על פניו. ועוד בפרשה: דינים הקשורים בשלושת הקנלים.

הרב
ראובן
אפל
א"ש"ק

לא לקרוא בשעת תפילה וקריאת התורה

ברכת "שעשה לי נס"

בגמרא במסכת ברכות (דף נד עמוד א) אמרו, שכל אדם שנעשה לו נס, בכל פעם כשהוא עובר במקום שנעשה לו נס, עליו לברך: ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שעשה לי נס במקום הזה. וכן אמרו שם בגמרא, שהיה אדם אחד שהלך בדרום נהר פרת, ובא אריה למרוץ אותו, ונעשה לו נס והוא ניצל מן האריה. לאחר מכן בא לפני רבא וסיפר לו מה שעבר עליו. אמר לו רבא, בכל פעם שתגיע לאותו מקום בדרום נהר פרת, עליך לברך "ברוך שעשה לי נס במקום הזה". ומכאן למדנו שכל אדם חייב להודות לה' יתברך על נסיו שבכל יום עמו. ובפרט על מאורעות יוצאי דופן שעוברים על האדם.

הלכות – החפץ חיים

ציורים, סעיף ט' - אם הם כבר השתדכו, והוא מכיר לפי העניין שהמחותן ירמה את החתן בעניין הנדוניה או המזונות. תלוי בזה. אם הוא רואה שהחתן לא יקבל את דבריו אלא לעניין לחשוש בלבד, שימצא עצה שהמחותן לא ירמה אותו, או שהוא ידע שהחתן לא יעשה דבר על פי עצמו אלא רק על פי בית דין, מותר לגלות לו אם הושלמו כל הפרטים. אבל אם הוא רואה שדבריו יתקבלו בעיני החתן שיבטל השידוך מיד, אסור לספר לו. כי אין מצוי שיתקבצו כל הפרטים יחד.

מתנה טובה ושבת שמה

"וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת" (שמות לא, טז). דרשו רבותינו (שבת י"ב, ביצה מז ע"א) אמר לו הקב"ה למשה מתנה טובה יש לי בבית גנוי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל, לך והודיעם. השבת היא המתנה החשובה ביותר שנתן לנו הבורא יתברך, זהו הכתר של עם ישראל, אם השבת הקדושה שמורה בעם ישראל, הרי שהם שמורים ומוגנים מכל צד ונוק. החפץ חיים מונה וכותב בספרו ששתיים עשרה פעמים נשנה בתורה עניין השבת, וכל הנביאים הוכיחו על השבת, ולא מצינו שום עונש שנענש האדם החוטא ע"י הקב"ה בעצמו, רק אצל השבת, כיוון שהשבת היא הנפש והנשמה היהודית, ואותה אנחנו צריכים לשמור מכל משמר! משל למה הדבר דומה, אם חסר לאדם אבר מסוים, עדיין חיותו אינה נפסקת, גם אם חסר לו עין או אוזן הוא יכול עדיין להתקיים, אמנם כבעל מום, אך יכול להתקיים, אולם אם הראש חסר, אין מה לעשות יותר, צריך לקבור אותו ולהודיע על פטירתו.. זה המשל, והנמשל -השבת היא הראש של האומה היהודית ולכן חובה קדושה עלינו לשמור אותה מכל משמר! בואו ונקבל אותה באהבה ושמחה, נבקש לדעת וללמוד את הלכות השבת, נעשה קידוש ונבצע על לחם משנה, נשיר שירי שבת כל המשפחה יחדיו ונאמר דברי תורה על שולחן השבת, אם נעשה כן ודאי שנהיה רצויים ומובים לפניו יתברך, הַשׁוֹמֵר שַׁבָּת, הֵבֵן יָם הַבַּת, לקל יִרְצוּ, פְּמִנְחָה עַל מַחְבַּת (מתוך זמירות שבת).

